

[Helge Adam Møller]

Da Vestberlin for 42 år siden blev isoleret og ikke modtog kul, olie og mad, etablerede Vesten en luftbro, som forsynede Berlin i mere end et år. Når vi for 40 år siden kunne forsyne 3 millioner vestberlinere, kan vi i dag også skabe en forsyningsbro til de 3 millioner i Litauen.

Er det nu klogt at følge en sådan holdning, hvis det skulle blive aktuelt, vil mange nok spørge. Svaret er selvfølgelig svært, og enhver må afgøre det med sig selv. Men her synes jeg, at man skal tænke tilbage på, hvad Litauens præsident sagde i dansk tv for 3 uger siden, hvad hans råd var til danske og til andre politikere, når de skulle træffe afgørelse om, hvad der var rigtigt, og hvad der var forkert. Han sagde, at man skulle gå langt ud i skoven; man skulle gå derud alene, og derude skulle man så kigge dybt i sit eget hjerte, og det svar, ens hjerte gav, var det rigtige. Det sagde Landsbergis.

For mig er der ingen tvivl. Mit hjerte siger, at der er en grænse for, hvilke overgreb vi kan acceptere. Vil Moskva – hvad ingen håber – skabe akut nød i Litauen, skal vi gøre alt, hvad vi kan, for med fredelige midler at hjælpe litauerne.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fru Annette Just rejste spørgsmålet om de traktater, der i 1920'erne og 1930'erne blev indgået mellem Danmark og Litauen. Der blev i den periode indgået i alt seks overenskomster – vi har gransket i de gamle arkiver – og det er den logiske konsekvens af det standpunkt, Danmark har indtaget vedrørende forholdet til Litauen, at disse bilaterale aftaler, der alle sammen var i kraft i 1940, jo i princippet har været suspenderet, men at den suspension jo må opføre, efterhånden som Litauen både indadtil og udadtil genvinder sin handleevne på de områder, som overenskomsterne vedrører.

Det betyder i praksis, at når tiden er inde, må vi tage stilling til, om disse overenskomster er tidssvarende, om de kan træde i kraft igen eller nogle bestemmelser er så forældede, at vi måske skal foreslå, at de bliver ændret ved gensidig overenskomst. Det vil vi alt sammen undersøge, når spørgsmålet bliver aktuelt. Blandt overenskomsterne er der en forligs- og voldgiftstraktat fra 1926, og der er en handels- og skibsfartsaftale fra 1930. Men som sagt: Når tidens fylde er inde, må vi selvfølgelig se på disse spørgsmål.

Til hr. Helge Adam Møller vil jeg blot ganske kort sige, at man i den nuværende situation skal være yderst forsigtig med at antyde muligheden for, at man foretager handlinger, som man ikke i virkeligheden vil have nogen mulighed for at føre ud i livet. Det vil i gunstigste fald kunne forhale den forhandlingsproces, som vi alle ønsker. I uheldigste fald vil det kunne føre meget værre ting med sig.

Knud Lind (FP):

Jeg skal først og fremmest sige tak til udenrigsministeren for det tilsagn, udenrigsministeren gav vedrørende disse handelsaftaler og traktater.

I øvrigt vil jeg gerne sige her til slut, at det vist aldrig før er sket, at Fremskridtspartiet – og dermed forespørgeren fra Fremskridtspartiet – har været i den glædelige, men for Fremskridtspartiet altså højst usædvanlige situation at skulle takke samtlige partiers ordførere for en positiv holdning til en forespørgselsdebat, som Fremskridtspartiet har rejst. Og det er vist også længe siden, at Folketinget i så stor enighed har kunnet stemme for en fælles dagsorden, som omhandler et så brændbart og aktuelt emne som det, denne debat reelt handler om.

Med denne forespørgselsdebat har Fremskridtspartiet for en gangs skyld brudt sin hidtidige udenrigspolitiske holdning, men jeg vil dog til slut sige her, at der selvfølgelig var et enkelt spørgsmål, vi var lidt betænkelige ved i den motiverede dagsorden, og det var spørgsmålet om disse nordiske kultur- og informationscentre, da det jo ikke lige er Fremskridtspartiets politik. Men som sagt har vi vejet det i vægtskålen og fundet, at den øvrige del af den motiverede dagsorden havde en sådan tyngde, at det rigeligt opvejede det andet. Og det er ud fra den holdning, at Fremskridtspartiet har sagt ja til at være medforslagsstiller til denne motiverede dagsorden.

Jeg skal til slut kun sige, at vi er glade for denobre måde, debatten er forløbet på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 33 af Per Stig Møller (KF), Ole Espersen (S), Gert Petersen (SF), Bjørn Elmquist (V), Knud Lind (FP), Jørgen Estrup (RV), Arne Melchior (CD) og Glønborg (KRF) (se foran)